

Uppföljande granskning av revisionsrapporter från 2023

Rapport

Kungälv kommun

2026-01-23

Antal sidor: 17

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	1
1 Sammanfattning	3
2 Bakgrund	4
2.1 Syfte och revisionsfrågor	4
2.2 Avgränsning	4
2.3 Revisionskriterier	4
2.4 Metod	4
3 Resultat av granskningen	5
3.1 Granskning av klimatanpassning i den fysiska planeringen	5
3.1.1 Kommunstyrelsens svar på granskningsrapporten	5
3.1.2 Vidtagna åtgärder utifrån lämnade rekommendationer	6
3.1.3 Sammanfattad bedömning	11
3.2 Granskning av personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen	12
3.2.1 Kommunstyrelsens svar på granskningsrapporten	12
3.2.2 Vidtagna åtgärder utifrån lämnade rekommendationer	12
3.2.3 Sammanfattad bedömning	16
4 Samlad bedömning och rekommendationer	17

1 SAMMANFATTNING

Azets har av Kungälv kommun revisorer fått i uppdrag att följa upp de två fördjupade granskningar som genomfördes 2023:

- Klimatanpassning i den fysiska planeringen
- Personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen

Syftet med uppföljningarna har varit att bedöma de åtgärder som vidtagits med anledning av revisionens rekommendationer i respektive granskning.

Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen endast delvis har omhändertagit de rekommendationer som lämnats i granskningen av klimatanpassning i den fysiska planeringen men att kommunstyrelsen har omhändertagit de rekommendationer som lämnats i granskningen av personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Avseende granskningen av klimatanpassning i den fysiska planeringen framgår det att flera av de åtgärder som förvaltningen avsåg att vidta, inte har genomförts. Därmed saknas det fortsatt en djupare analys av klimatrelaterade risker inom risk- och sårbarhetsarbetet, samt inför den nya översiktsplanen. Kommunfullmäktiges strategiska mål avseende klimatanpassningar och klimatrelaterade risker bryts heller inte ned till verksamhetsspecifika mål, vilket innebär att det saknas förutsättningar för regelbunden uppföljning av området.

Följande rekommendationer kvarstår:

- Säkerställa att nästa risk- och sårbarhetsanalys analyserar klimatrelaterade risker med hänsyn till hur de påverkas av ett förändrat klimat.
- Se över behovet av ytterligare utredningar och analyser som kan komplettera nuvarande översiktsplan i syfte att säkerställa gemensamma bedömningsgrunder i detaljplaneringen.
- Se över behov att formulera mål avseende klimatanpassningar och hantering av klimatrelaterade risker i den fysiska planeringen utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål om en robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning.

2 BAKGRUND

Azets har av Kungälv kommunal revisorer fått i uppdrag att följa upp de två fördjupade granskningar som genomfördes år 2023 med anledning av att de granskningsinsatser som genomförs ska leda till att verksamheterna utvecklas. Således följer revisorerna årligen upp vilka åtgärder som vidtagits till följd av tidigare genomförda granskningar.

Revisorerna har valt att följa upp tidigare genomförda granskningar av klimatanpassning i den fysiska planeringen och personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen. Utifrån granskningarnas resultat identifierades ett antal förbättringsområden och det riktades flera rekommendationer till kommunstyrelsen.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

2.1 SYFTE OCH REVISIONSFRÅGOR

Syftet med uppföljningen har varit att bedöma de åtgärder som vidtagits med anledning av revisionens rekommendationer i respektive granskningsrapport.

Uppföljningen avsåg utvalda revisionsrapporter under 2023.

- Klimatanpassning i den fysiska planeringen
- Personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen

2.2 AVGRÄNSNING

Granskningen avser endast att följa upp de rekommendationer som lämnats i tidigare genomförda granskningar.

2.3 REVISIONSKRITERIER

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Denna granskning utgår från samma revisionskriterier som i de tidigare genomförda granskningarna.

2.4 METOD

Den uppföljande granskningen har utförts genom dokumentstudier och intervjuer baserat på de rekommendationer som lämnades i respektive rapport och styrelsens svar på dessa.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja

Rapporten är faktakontrollerad av de intervjuade.

3 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

3.1 GRANSKNING AV KLIMATANPASSNING I DEN FYSISKA PLANERINGEN

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt att tillräcklig hänsyn tas till klimatförändringar i den fysiska planeringen samt om det fanns en tillräcklig intern kontroll inom området. Granskningen omfattade kommunstyrelsens arbete med klimatanpassningsåtgärder i den fysiska miljön, samt hur detta beaktas i arbetet med översiktsplan och detaljplaner.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte var att kommunstyrelsen delvis säkerställt att tillräcklig hänsyn tas till klimatförändringar i den fysiska planeringen men att det inte fanns en tillräcklig intern kontroll inom området.

Utifrån vår bedömning rekommenderades kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att nästa risk- och sårbarhetsanalys analyserar klimatrelaterade risker med hänsyn till hur de påverkas av ett förändrat klimat.
- Fortsätta arbetet med en ny översiktsplan och säkerställa att nästa översiktsplan utgår från gällande lagstiftning avseende klimatrelaterade risker i fysisk planering.
- Se över behovet av ytterligare utredningar och analyser som kan komplettera nuvarande översiktsplan i syfte att säkerställa gemensamma bedömningsgrunder i detaljplaneringen.
- Säkerställa att tillräckliga underlag finns för att kommunen, beaktat översiktsplanens inaktualitet, ska kunna bedöma huruvida ett område överhuvudtaget bör exploateras med hänsyn till klimatrelaterade risker.
- Säkerställa att den planerade klimatanpassningsanalysen med tillhörande handlingsplan genomförs enligt den tidplan som anges i kommunfullmäktiges planeringsstrategi, samt att analysen omfattar utredning och prioritering av det samlade behovet av klimatanpassningsåtgärder i kommunen.
- Se över behov att formulera mål avseende klimatanpassningar och hantering av klimatrelaterade risker i den fysiska planeringen utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål om en robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning.

3.1.1 Kommunstyrelsens svar på granskningsrapporten

Av kommunstyrelsens svar på granskningsrapporten framgår att kommunstyrelsen avser beakta rekommendationerna i det fortsatta arbetet med klimatanpassning i den fysiska planeringen.

Av svaret framgår också att arbetet med översiktsplanen fortgår, där vidare utredningar och mer samverkan kommer att genomföras för att säkra att den nya översiktsplanen behandlar klimatrelaterade risker i kommunen.

Av svaret framgår även att kommunstyrelsen bedömt att det redan existerar övergripande planeringsunderlag i form av kartor och analyser för klimatrelaterade risker och att kommunen därför inte behöver formulera specifika mål inom området för klimatanpassningar och klimatrelaterade risker.

3.1.2 Vidtagna åtgärder utifrån lämnade rekommendationer

Nedan redogörs de åtgärder som vidtagits utifrån de lämnade rekommendationerna.

Rekommendation 1

Säkerställa att nästa risk- och sårbarhetsanalys analyserar klimatrelaterade risker med hänsyn till hur de påverkas av ett förändrat klimat.

Kommunstyrelsens svar

Av kommunstyrelsens svar framgår att arbetet med nästa risk- och sårbarhetsanalys kommer att påbörjas under 2026 för att färdigställas under 2027 och att förvaltningen delar bedömningen att en mer djupgående utredning av klimatrelaterade risker bör genomföras inför nästa risk- och sårbarhetsanalys.

Vidtagna åtgärder

Vi har tagit del av *Risk- och sårbarhetsanalys Kungälv kommun 2023*¹ som ersätter den tidigare risk- och sårbarhetsanalysen. Likt den tidigare risk- och sårbarhetsanalysen behandlas natur- och väderrelaterade händelser så som värmeböljor, större översvämning, skyfall, havsnivåer, skred, skogsbrand, olyckor, bränder och dammbrott. Sannolikheten för klimatrelaterade risker bedöms utifrån FN:s klimatpanels så kallade RCP²-scenarier. Scenarierna beskriver olika konsekvenser för miljön beroende på olika nivåer av växthusgasutsläpp fram till år 2100. I den nuvarande risk- och sårbarhetsanalysen behandlas endast risken för översvämningar till följd av höga havsnivåer, risken för skred och risken för värmeböljor utifrån klimatrelaterade risker.

Av kommunstyrelsens svar framgår att förvaltningen bedömer att det krävs större samordning med andra verksamheter inom förvaltningen för att göra en mer djupgående analys av klimatrelaterade risker, huvudsakligen med sakkunniga inom sektor Samhällsbyggnad. Mot bakgrund av detta kommer en utredning genomföras för att undersöka vilka klimatrelaterade risker som utgör ett potentiellt hot för Kungälv kommun. Utredningen kommer återslagas till kommunstyrelsen under hösten 2026.

Av intervjuer framgår att arbetet med nästa risk och sårbarhetsanalys fortgår enligt plan men att det finns en risk att analysen av klimatrelaterade risker inte blir så djupgående som förvaltningen önskat. Av intervjuer framgår också att dialog om frågan pågår med säkerhetsenheten.

Bedömning

Den nuvarande risk- och sårbarhetsanalysen från 2023 har fortsatt liknande brister som tidigare risk- och sårbarhetsanalys från 2019 dvs att endast vissa områden analyseras med direkt hänsyn till effekterna av ett förändrat klimat. Kommunen har för avsikt att åtgärda identifierade brister men först i samband med nästa risk- och sårbarhetsanalys under nästa mandatperiod. Där ska

¹ Risk- och sårbarhetsanalys Kungälv kommun 2023. (Dnr KS2023/0146) 2023-10-18

² FN:s RCP-scenarier (Representative Concentration Pathways) är fyra olika utsläppsscenarier som används av IPCC för att modellera framtida klimatförändringar. De beskriver hur koncentrationen av växthusgaser kan utvecklas fram till år 2100 och vilka effekter detta får på klimatet.

andra klimatrelaterade risker analyseras djupare. Mot bakgrund av detta kvarstår rekommendationen.

Rekommendation 2

Fortsätta arbetet med en ny översiktsplan och säkerställa att nästa översiktsplan utgår från gällande lagstiftning avseende klimatrelaterade risker i fysisk planering.

Kommunstyrelsens svar

Av kommunstyrelsens svar framgår att arbetet fortgår med den nya översiktsplanen. Det finns en beslutad projektplan samt en övergripande tidsplan. Arbetet utgår från PBL (Plan- och bygglag) och de krav som ställs på översiktsplaner.

Vidtagna åtgärder

Det framgår av kommunstyrelsens svar att sektor Samhällsbyggnad har ansvaret för att ta fram planeringsunderlaget för klimatrelaterade risker innan översiktsplanen är klar. Vidare bevakar Länsstyrelsen mellankommunala och statliga intressen. Myndigheten bistår även med yttranden och granskningar avseende klimatrelaterade frågor. Kommunen har antagit en planeringsstrategi. Denna identifierar brister i den nuvarande översiktsplanen och anger vad som ska tillföras i den nya. Vidare har den utgångna översiktsplanen analyserats utifrån dess nuvarande relevans. Planen är utdaterad i mycket men bedöms kunna användas övergripande för samhällsutveckling till dess att den nya planen införs. Detta beslut tas för att undvika att kommunen helt står utan en översiktsplan.

Av intervjuer med förvaltningen framgår att den nya översiktsplanen är ute på samråd hos Länsstyrelsen och förväntas antas under hösten 2026. Förvaltningen framhåller dock att det kvarstår arbete med att ta fram tydliga åtgärder. Den nya översiktsplanen behandlar vissa risker, men saknar tydliga beskrivningar av vilka åtgärder som kommunen bör vidta. Vidare lyfts ett behov av mer djupgående analyser inom ramen för den nya översiktsplanen. Dessa kan dock komma att aktualiseras genom den klimatanpassningsanalys som ska tas fram av kommunen. Förvaltningen bedömer att arbetet med den nya översiktsplanen har följt den nya lagstiftningen inom området.

Bedömning

Kommunen har antagit en planeringsstrategi³ för arbetet med den nya översiktsplanen där man sett över vilka nya lagar och förordningar som tillkommit avseende bland annat klimatrelaterade risker i fysisk planering. Med stöd av Länsstyrelsen kontrolleras arbetet mot rådande lagstiftning, där kommunen uppmärksammat vilka områden som behövs lyftas in i den nya översiktsplanen. Rekommendationen bedöms vara åtgärdad.

Rekommendation 3

Se över behovet av ytterligare utredningar och analyser som kan komplettera nuvarande översiktsplan i syfte att säkerställa gemensamma bedömningsgrunder i detaljplaneringen.

³ Planeringsstrategi 2024. Kommunfullmäktige 2024-06-13 §95. KS2024/0379. Planeringsstrategin är ett strategiskt dokument för kontinuerlig översiktsplanering enligt kap. 3 i plan- och bygglagen.

Kommunstyrelsens svar

Av kommunstyrelsens svar framgår att kommunen har tagit fram övergripande kartläggningar av skyfall och stigande havsnivåer som underlag för detaljplaneringen. Vidare framgår att det är ett lagkrav enligt PBL att kommunen ska genomföra en ny utredning i varje detaljplaneringsprocess, där varje plats unika förutsättningar ska beaktas i förhållande till klimatrelaterade risker. Förvaltningen tar även stöd från Länsstyrelsens planeringsnivåer avseende en stigande havsnivå vid bedömning i detaljplaneringen.

Vidtagna åtgärder

Av planeringsstrategin framgår att strategiska dokument behöver tas fram som stöd och vägledning i arbetet med bygglov, detaljplaner och andra beslut. Enligt planeringsstrategin ska den nya översiktsplanen kompletteras med bilagor som tas fram parallellt med den nya översiktsplanen. Där ingår arbeten likt, *riskanalys för översvämning, ras, skred och erosion för kommunens tätorter* samt *klimatanpassningsanalys med handlingsplan*. Det framgår även att exploateringsområden som berör jordbruksmark och klimatrisker behöver utredas övergripande inför den nya översiktsplanen.

Av intervjuer framgår att övergripande planeringsunderlag i form av kartor och analyser för stigande havsnivåer, skyfall och skredrisker. Vi har tagit del av en rapport⁴ och kommunens digitala karta.

Kommunen har däremot inte tagit fram några bilagor som beskriver riskerna för översvämning, ras, skred och erosion för kommunens tätorter, trots att sådant enligt planeringsstrategin ska redovisas. Kommunen har heller inte genomfört en klimatanpassningsanalys och därför inte heller tagit fram en handlingsplan för området, vilket också utgör ett krav i planeringsstrategin.

Bedömning

Det framgår av planeringsstrategin att ytterligare utredningar och analyser ska tas fram parallellt med den nya översiktsplanen gällande klimatrelaterade risker om ett behov identifieras. Av intervjuer och inhämtat underlag framgår dock att endast planeringsunderlag i form av kartunderlag finns. De bilagor som enligt planeringsstrategin ska finnas gällande riskerna för översvämning, ras, skred och erosion för kommunens tätorter saknas. Likaså saknas en genomförd klimatanpassningsanalys. Rekommendationen kvarstår därför.

Rekommendation 4

Säkerställa att tillräckliga underlag finns för att kommunen, beaktat översiktsplanens inaktualitet, ska kunna bedöma huruvida ett område överhuvudtaget bör exploateras med hänsyn till klimatrelaterade risker.

Kommunstyrelsens svar

Av kommunstyrelsens svar framgår att planeringsunderlag för skred, skyfall och översvämningar används för att beakta klimatrelaterade risker vid exploatering. Vidare framgår det att i de fall där ett område inte omfattas av redan existerande underlag kan material från andra myndigheter användas.

⁴ Riskanalys av översvämning, ras, skred- och erosion – centrala Kungälv, Marstrand, Kode, Kärna, Diseröd och Ytterby. 2023-09-01

Vidtagna åtgärder

Utifrån den framtagna planeringsstrategin kommer frågan om exploateringsområden som berör jordbruksmark och klimatrisker utredas mer övergripande i kommande översiktsplan.

Förvaltningen kan även komma att producera mer material vid behov. Det framgår även av kommunstyrelsens svar att det vid större exploatering alltid krävs ett hänsynstagande enligt PBL till klimatrelaterade risker i samband med framtagandet av detaljplaner.

Av intervjuer och inskickat underlag framgår att nytt planeringsunderlag i form av kartunderlag i kommunens digitala karta samt analyser för klimatrelaterade risker har tagits fram för den nya översiktsplanen. Förvaltningen uppger att man även kan hämta underlag från Myndigheten för säkerhet och beredskap vid behov. Nya beslut har fattats kring riskområden där områden så som Marstrand och delar av Diseröd inte längre är aktuella för nya exploatering på grund av klimatrelaterade risker.

Förvaltningen uppger vidare att man på en övergripande nivå bedömer att det finns tillräckliga underlag för att bedöma förutsättningarna och lämpligheten att exploatera ett område med hänsyn till klimatrelaterade risker.

Bedömning

Eftersom kartunderlag har tagits fram för klimatrelaterade risker såsom stigande havsnivåer, skyfall och skredrisker för stora delar av kommunen, och förvaltningen bedömer att detta material är fullt tillräckligt för att kunna bedöma förutsättningarna och lämpligheten för exploatering med hänsyn till klimatrelaterade risker, bedöms rekommendationen vara åtgärdad.

Rekommendation 5

Säkerställa att den planerade klimatanpassningsanalysen med tillhörande handlingsplan genomförs enligt den tidplan som anges i kommunfullmäktiges planeringsstrategi, samt att analysen omfattar utredning och prioritering av det samlade behovet av klimatanpassningsåtgärder i kommunen.

Kommunstyrelsens svar

Av kommunstyrelsens svar framgår att förvaltningen kommer säkerställa att en klimatanpassningsanalys genomförs enligt planeringsstrategins tidsplan. Ekonomiska och personella resurser kommer tillföras för att garantera tidsplanens genomförande.

Vidtagna åtgärder

Av skriftliga svar från förvaltningen framgår att kommunen projektanställt en medarbetare som ska återaktualisera kommunens klimatanpassningsanalys, ett arbete som ska vara färdigställt senast i maj 2026. Klimatanpassningsanalysen ska utgöra underlag för klimatanpassningsplanen som enligt förvaltningens tidsplan ska vara färdigställd i slutet av 2026. Tidsplanen är dock övergripande till sin karaktär och ingen fast tidpunkt för färdigställande framgår av underlaget.

Intervjuer med förvaltningen visar att arbetet med klimatanpassningsanalysen baseras på den tidigare versionen från 2016. Fokus har legat på att kartlägga kommunens nuvarande arbetssätt samt identifiera möjliga åtgärder för att tillgodose kommunens behov. Förvaltningen uppger vidare att en konsult kommer att anlitas som extern granskare och bollplank och som ska bidra

med fördjupade utredningar som täcker hela kommunen. Arbetet kommer att omfatta fördjupade utredningar, vilket innebär att analysen täcker hela kommunens geografiska område där man påvisat att åtgärder behöver utföras. Analysen fortgår med insamling av ytterligare underlag. Denna fördjupade analys ska ligga till grund för den kommande handlingsplanen för klimatanpassning. Arbetet med analysen och framtagandet av underlag till handlingsplanen beräknas vara klart under sommaren 2026.

Bedömning

Av kommunstyrelsens svar samt skriftligt svar från förvaltningen framgår det att kommunen tillsatt resurser för att garantera att tidsplanen hålls. Rekommendationen bedöms vara åtgärdad.

Rekommendation 6

Se över behov att formulera mål avseende klimatanpassningar och hantering av klimatrelaterade risker i den fysiska planeringen utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål om en robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning.

Kommunstyrelsens svar

Av kommunstyrelsens svar framgår att förvaltningen bedömt att det redan existerar tillräcklig lagstiftning som reglerar klimatanpassning och hanterandet av klimatrelaterade risker.

Vidtagna åtgärder

Av kommunstyrelsens svar framgår att kommunen inte har för avsikt att vidta några ytterligare åtgärder.

Bedömning

Av kommunstyrelsens svar framgår att det inte finns någon avsikt att formulera mål avseende klimatanpassning och hanterandet av klimatrelaterade risker. Det finns heller ingen avsikt att ytterligare bryta ner kommunfullmäktiges strategiska mål. Eftersom inga åtgärder inom området vidtagits finns det fortsatt brister i uppföljning inom området. Vi konstaterar att kommunstyrelsens avsaknad av mål och uppdrag på området innebär att det inte följs upp inom ramen för verksamhetsuppföljningen. Att kommunfullmäktiges mål inte bryts ner inom området innebär att det saknas förutsättningar för regelbunden uppföljning. Rekommendationen kvarstår.

3.1.3 Sammanfattad bedömning

Rekommendation	Bedömning
1. Säkerställa att nästa risk- och sårbarhetsanalys analyserar klimatrelaterade risker med hänsyn till hur de påverkas av ett förändrat klimat.	Kvarstår
2. Fortsätta arbetet med en ny översiktsplan och säkerställa att nästa översiktsplan utgår från gällande lagstiftning avseende klimatrelaterade risker i fysisk planering	Åtgärdad
3. Se över behovet av ytterligare utredningar och analyser som kan komplettera nuvarande översiktsplan i syfte att säkerställa gemensamma bedömningsgrunder i detaljplaneringen.	Kvarstår
4. Säkerställa att tillräckliga underlag finns för att kommunen, beaktat översiktsplanens inaktualitet, ska kunna bedöma huruvida ett område överhuvudtaget bör exploateras med hänsyn till klimatrelaterade risker.	Åtgärdad
5. Säkerställa att den planerade klimatanpassningsanalysen med tillhörande handlingsplan genomförs enligt den tidplan som anges i kommunfullmäktiges planeringsstrategi, samt att analysen omfattar utredning och prioritering av det samlade behovet av klimatanpassningsåtgärder i kommunen.	Åtgärdad
6. Se över behov att formulera mål avseende klimatanpassningar och hantering av klimatrelaterade risker i den fysiska planeringen utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål om en robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning.	Kvarstår

3.2 GRANSKNING AV PERSONAL- OCH KOMPETENSFÖRSÖRJNING INOM ÄLDREOMSORGEN

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen hade säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning av kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen. Granskningen omfattade kommunstyrelsens arbete med kompetensförsörjning inom äldreomsorgen.

Vår samlade bedömning utifrån gransknings syfte var att kommunstyrelsen delvis hade säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning av kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Utifrån vår bedömning rekommenderades kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att sektor Trygghet och stöd färdigställer arbetet med den pågående kompetensförsörjningsplanen.
- Genomföra långsiktiga analyser av kompetensbehovet utifrån prognostiserade volymförändringar.
- I rutinbeskrivningen för rehabiliteringsprocessen tydliggöra om och när förvaltningens HR-avdelning ska kopplas in.
- Säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att minska personalomsättningen inom stöd i särskilt boende samt vård- och omsorgsboende.

3.2.1 Kommunstyrelsens svar på granskningsrapporten

Av kommunstyrelsens svar på granskningsrapporten framgår att rekommendationerna kommer att beaktas i det fortsatta arbetet med personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen.

Av kommunstyrelsens svar framgår också att analyser genomförs av personal- och kompetensbehovet inom kommunen men att dessa hade kunnat dokumenterats tydligare, ett arbete som nu påbörjats. Kommunen deltar även i flera projekt som ska stärka kompetensen inom äldreomsorgen.

Vidare framgår det att rutinen för när HR-avdelningen ska kopplas in har reviderats utifrån revisionens rekommendationer.

3.2.2 Vidtagna åtgärder utifrån lämnade rekommendationer

Nedan redogörs för vidtagna åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer.

Rekommendation 1

Säkerställa att sektor Trygghet och stöd färdigställer arbetet med den pågående kompetensförsörjningsplanen.

Kommunstyrelsens svar

Av kommunstyrelsens svar framgår att kompetensförsörjningsplan för sektor trygghet och stöd antogs av sektorledningen för sektor Trygghet och stöd 2024-03-11.

Vidtagna åtgärder

Det har antagits en ny kompetensförsörjningsplan för sektor trygghet och stöd. Utöver det har det även tagits fram handlingsplaner för kompetensförsörjning per verksamhetsområde.

Bedömning

Då kompetensförsörjningsplanen har färdigställts bedöms rekommendationen vara åtgärdad.

Rekommendation 2

Genomföra långsiktiga analyser av kompetensbehovet utifrån prognostiserade volymförändringar.

Kommunstyrelsens svar

Av kommunstyrelsens svar framgår att förvaltningen bedömt att långsiktiga analyser genomförs kontinuerligt utifrån kompetensbehovet, men att dessa analyser skulle kunna dokumenterats tydligare. Detta kommer åtgärdas i och med de handlingsplaner som kommer att upprättas per verksamhetsområde.

Vidtagna åtgärder

Det framgår av kommunstyrelsens svar att samtliga insatser som är pågående i verksamheten kopplade till kompetensbehovet ska ha föregåtts av analys. I sektorns nya kompetensförsörjningsplan görs en omvärldsanalys och nulägesbeskrivning gällande de förändrade förutsättningarna för kompetensförsörjningen. Dokumentet innehåller även en analys av nuläget och en kartläggning av anställda inom sektorn samt förväntade avgångar under de kommande åren.

För varje verksamhetsområde⁵ med tillhörande enheter har det även tagits fram handlingsplaner för kompetensutveckling. Handlingsplanerna gäller från 2024 till 2027 och innehåller aktiviteter kopplade till kompetensutvecklingen i verksamheten. Aktiviteterna innefattar bland annat att locka nya medarbetare till verksamheten, bibehålla och utveckla kompetensen hos nuvarande personal samt säkerställa en god avvecklingsprocess. Det framgår även att sektorn kommer behöva anställa fler medarbetare och utveckla sitt användande av tekniska hjälpmedel.

I samband med delårsrapporten per augusti 2025 genomfördes en uppföljning av kompetensutvecklingen inom äldreomsorgen, där även kompetensbehovet för verksamheten behandlades. Uppföljningen innehöll en analys av den demografiska utvecklingen i kommunen samt en uppföljning av de mål kommunen satt gällande personalomsättning och kompetensförsörjning.

Av intervju med förvaltningen framgår att utvecklingen av andelen personer 80+ inom olika områden i kommunen följs för att kunna fördela personal där behoven finns. Fokus har legat på flexibilitet bland enheterna för att kunna anpassa sig till volymförändringar. Handlingsplanerna som tagits fram på både enhetsnivå och verksamhetsnivå uppges ha underlättat arbetet med att utveckla arbetet med kompetensförsörjningen.

⁵ Med verksamhetsområden avses sektorns fyra områden: Individ och Familjeomsorg, Stöd inom Funktionshinderområdet, Äldreomsorg samt Hälso- och sjukvård.

Bedömning

Genom fastställandet av den nya kompetensförsörjningsplanen finns en övergripande analys av kompetensbehovet inom området. De framtagna handlingsplanerna per verksamhetsområde bryter ner frågan till verksamhetsnivå och säkrar att aktiviteter kopplade till kompetensförsörjningen genomförs ute i verksamheten. Utifrån genomförda åtgärder bedöms rekommendationen vara åtgärdad.

Rekommendation 3

I rutinbeskrivningen för rehabiliteringsprocessen tydliggöra om och när förvaltningens HR-avdelning ska kopplas in.

Kommunstyrelsens svar

Av kommunstyrelsens svar framgår det att förts in ett förtydligande om och när förvaltningens HR-avdelning ska kopplas in i rehabiliteringsprocessen.

Vidtagna åtgärder

Av kommunstyrelsens svar framgår det att följande förtydligande har förts in i rutinbeskrivningen för rehabiliteringsprocessen:

”HR finns tillgängliga för stöd till chef under hela rehabiliteringsprocessen och kontaktas för rådgivning eller deltagande på möten vid behov. Behovet varierar i ärendena utifrån rehabiliteringens art och chefens erfarenhet. Kontakt med HR ska alltid tas vid begäran om förstadagsintyg och om chefen avser att avsluta rehabiliteringsärendet på grund av att arbetsförmåga saknas.”

Bedömning

Rutinbeskrivningen för rehabiliteringsprocessen har uppdaterats avseende när HR-avdelningen ska kopplas in i ett ärende. Rekommendationen bedöms vara åtgärdad.

Rekommendation 4

Säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att minska personalomsättningen inom stöd i särskilt boende samt vård- och omsorgsboende.

Kommunstyrelsens svar

Av kommunstyrelsens svar framgår att det i verksamhetsplan för sektor Trygghet och stöd samt underliggande verksamhetsområden under 2023 och 2024 har fokuserats på tillgång till personal med rätt kompetens. Verksamheterna har brutit ner sektorns mål och arbetar enligt ARUBA-modellen⁶ och med SKR:s nio strategier för kompetensförsörjning.

Vidtagna åtgärder

En åtgärd som vidtagits för att minska personalomsättning är utvecklandet av handlingsplaner för samtliga enheter för att analysera avgångsorsaker samt framtagandet av en ny mall för avslutningssamtal. Efter genomgång av handlingsplanerna kan vi konstatera att de skiljer sig åt i omfattning och format mellan enheter. Enheterna Solhaga 1 och Solhaga 2 har genomfört en analys av avgångsorsaker där samtliga avgångar under året inkluderats. En bedömning har även

⁶ Etablerad modell för strategisk kompetensförsörjning på en arbetsplats. Akronymen står för Attrahera, Rekrytera, Utveckla, Behålla och Avveckla (medarbetare).

gjorts av personalomsättningen inom enheten. För enheten Kode/Romelanda har ingen handlingsplan upprättats. Det framgår dock av erhållen dokumentation att en sådan ska tas fram. För enheten Ranrike har ingen handlingsplan tagit fram då förvaltningen bedömt att det inte föreligger någon stor personalomsättning inom den enheten.

Vi har även tagit del av den uppföljning som genomfördes i samband med delårsrapporten per augusti 2025 avseende kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen. Av rapporten framgår att flera åtgärder vidtagits och att ytterligare åtgärder planeras. Rapporten betonar vikten av ett fortsatt fokus på kompetensutveckling, där rätt kompetens säkerställs vid rekrytering och personalen ges möjlighet till vidareutbildning. Dessutom kommer arbetet med att förbättra arbetsmiljön inom verksamheten att fortsätta vara prioriterat.

Ett omfattande utbildningsprogram för nya chefer har utvecklats, med fokus på ledarskap, kommunikation, konflikthantering och förändringsledning. Utöver detta erbjuds ett mentor- och coachingprogram, där erfarna ledare delar med sig av sina kunskaper till nya chefer.

Kungälv är även anslutna till projektet FAVO (Fler Anställda i Vård och Omsorg) tillsammans med Alingsås, Härryda, Lerum, Lilla Edet, Mölndal och Partille. Fokuset i projektet ligger på att tydliggöra roller inom äldreomsorgen, ge möjligheter till kompetensutveckling och vidareutbildning. Detta förväntas ge positiva effekter på personalomsättning på sikt.

Av intervjuer framgår att de satsningar som vidtagits avseende personalomsättningen bedöms nå önskad effekt. Enheterna arbetar idag mer aktivt och har en bättre koll på utvecklingen inom personalomsättningen. I ytterområdena är det fortsatt flest utmaningar, då den långa restiden försvårar kompetensförsörjningen vid verksamheterna i Kärna och Marstrand. Det framförs dock att ett arbete pågår med att se över om nya lokaler i Tjuvkil kan åtgärda detta.

Av delårsårsuppföljningen per augusti för sektor Trygghet och stöd framgår att den årliga personalomsättningen uppgår till 12% i jämförelse med rikssnittet på 15%. Det framgår inte om vidtagna åtgärder lett till en minskad personalomsättning.

Bedömning

Vi ser positivt på att förvaltningarna har tagit fram handlingsplaner med syfte att minska personalomsättningen. Även om utformningen varierar mellan enheterna har samtliga verksamheter antingen tagit fram, arbetar med att ta fram eller analyserar behovet av en handlingsplan. Utöver detta har utbildningsinsatser för både personal och chefer genomförts inom verksamhetsområdet, med målet att behålla befintlig kompetens och attrahera nya medarbetare. Sammantaget bedöms rekommendationen vara åtgärdad.

3.2.3 Sammanfattad bedömning

Rekommendation	Bedömning
1. Säkerställa att sektor Trygghet och stöd färdigställer arbetet med den pågående kompetensförsörjningsplanen.	Åtgärdad
2. Genomföra långsiktiga analyser av kompetensbehovet utifrån prognostiserade volymförändringar.	Åtgärdad
3. I rutinbeskrivningen för rehabiliteringsprocessen tydliggöra om och när förvaltningens HR-avdelning ska kopplas in.	Åtgärdad
4. Säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att minska personalomsättningen inom stöd i särskilt boende samt vård- och omsorgsboende.	Åtgärdad

4 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömning:

Uppföljande granskning av klimatanpassning i den fysiska planeringen

Vi bedömer att kommunstyrelsen **endast delvis** beaktat de rekommendationer som lämnats i granskningen av klimatanpassning i den fysiska planeringen.

Uppföljande granskning av personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen

Vi bedömer att kommunstyrelsen **har omhändertagit** de rekommendationer som lämnats i granskningen av personal- och kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån resultatet av vår granskning bedömer vi att följande rekommendationer kvarstår avseende granskningen av klimatanpassning i den fysiska planeringen:

- Säkerställa att nästa risk- och sårbarhetsanalys analyserar klimatrelaterade risker med hänsyn till hur de påverkas av ett förändrat klimat.
- Se över behovet av ytterligare utredningar och analyser som kan komplettera nuvarande översiktsplan i syfte att säkerställa gemensamma bedömningsgrunder i detaljplaneringen.
- Se över behov att formulera mål avseende klimatanpassningar och hantering av klimatrelaterade risker i den fysiska planeringen utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål om en robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Erik Söderberg

Certifierad kommunal revisor

Tim Sahlén Starcke

Verksamhetsrevisor